

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Szkoła Podstawowa nr 60 specjalna
Katowice

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 29-11-2013 - 05-12-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Aleksandra Januszek, Małgorzata Jaros. Badaniem objęto 17 uczniów (wywiad grupowy), 23 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 19 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Obraz szkoły

Szkoła Podstawowa nr 60 Specjalna w Katowicach, wchodząca w skład Zespołu Szkół Specjalnych nr 11 im. Marii Grzegorzewskiej w Katowicach, jest szkołą publiczną. Organem prowadzącym jest Miasto Katowice. Szkoła zlokalizowana jest w jednej z najstarszych dzielnic miasta – "Załęże", ciągnącej się od centrum Katowic, aż do granic Chorzowa. Mieści się w jednym z najstarszych budynków w dzielnicy. Uczniowie kształcą się w dobrze wyposażonych salach lekcyjnych. Szkoła posiada salę gimnastyczną, salę integracji sensorycznej, sale do zajęć metodą Montessori, pracownię komputerową, Thomatisa i Biofeedback, bibliotekę, świetlicę szkolną i świetlicę dla uczniów z autyzmem, kuchnię, boisko sportowe oraz gabinet psychologa i pedagoga. Teren szkoły jest zagospodarowany i ogrodzony. W szkole stosowane są różnorodne metody i formy pracy oraz zajęcia terapeutyczne, odpowiednie do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów. Procesy edukacyjne przebiegają w atmosferze pełnej akceptacji i życzliwości. Wymagania edukacyjne i formułowane oczekiwania są dostosowane do możliwości rozwojowych uczących się. Nowatorskie rozwiązania organizacyjne i edukacyjne oraz zajęcia pozalekcyjne, adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczniów, ukierunkowane są na niwelowanie zaburzeń rozwojowych, kształtowanie pożądaných umiejętności i postaw społecznych oraz rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów. Szkoła prowadzi klasy pierwszego etapu edukacyjnego dla wysokofunkcjonujących dzieci autystycznych z normą intelektualną, ściśle współpracuje z organizatorami Olimpiad Specjalnych w Polsce, organizuje dla uczniów zajęcia pozalekcyjne bowlingu, piłki nożnej, basenu, komputerowe, bocce, hipoterapii i gotowania. Jako pierwsza szkoła specjalna w Polsce otrzymała Krajowy Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie. Szkoła systematycznie diagnozuje osiągnięcia uczniów. Wyniki diagnozy wykorzystane są w planowaniu działań nauczycieli. Podejmowane działania przygotowują uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Na bieżąco prowadzona jest wszechstronna analiza działań wychowawczych, zapewniających uczniom bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne. Uczniowie i rodzice mają wpływ na obowiązujące w szkole normy postępowania i współżycia.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 60 specjalna
Patron	Maria Grzegorzewska
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Katowice
Ulica	Gliwicka
Numer	148 a
Kod pocztowy	40-852
Urząd pocztowy	Katowice
Telefon	0322541867
Fax	0322541867
Www	www.zss11.pl
Regon	00072354300000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	20
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	6.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	6.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	3.33
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Katowice
Gmina	Katowice
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	A
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	B
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✓
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	B
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✓
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✓
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✓

Wnioski

1. Nauczyciele wspólnie podejmują działania zmierzające do doskonalenia organizacji procesów edukacyjnych, metod i form pracy oraz efektywnej integracji uczniów z autyzmem wysokofunkcjonującym i uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
2. Nauczyciele dostrzegają możliwości rozwoju u swoich uczniów, wspierają ich i mobilizują do większego zaangażowania w zdobywaniu wiedzy oraz przygotowują do jak najlepszego funkcjonowania w społeczeństwie.
3. Szkoła realizuje podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.
4. Uczniowie w szkole czują się bezpiecznie, a osiągnięte przez nich sukcesy są na miarę ich możliwości.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Nauczanie w efektywnych szkołach jest celowe, ma jasno określone zadania, jest dobrze zorganizowane, przygotowane i odbywa się w odpowiednim tempie. Ilość czasu spędzanego na uczeniu się jest zaplanowana i kontrolowana, a stawiane pytania angażują uczniów. Środowisko uczenia się powinno być atrakcyjne, metody pracy nauczycieli oparte na najnowszej wiedzy pedagogicznej. Ważne jest, by zachęcać uczniów do samooceny i brania odpowiedzialności za proces uczenia się. Duży wpływ na ten proces ma informowanie uczniów o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i osobistym.

Poziom spełnienia wymagania: A

Planowanie procesów edukacyjnych w szkole służy rozwojowi uczniów. Nauczyciele stosują różnorodne metody i formy pracy oraz zajęcia terapeutyczne, odpowiednie do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów. Aktywizują i motywują ich do nauki. Stwarzane w szkole warunki sprzyjają kształtowaniu u uczniów umiejętności uczenia się i poszukiwania przez nich najskuteczniejszych sposobów nabywania wiedzy. Procesy edukacyjne przebiegają w atmosferze pełnej akceptacji i życzliwości, opartej na wzajemnej pomocy i wsparciu nauczycieli. Uczniowie są zapoznawani z celami zajęć. Wymagania edukacyjne i formułowane oczekiwania są dostosowane do ich możliwości rozwojowych. Stosowany system oceniania motywuje uczniów do dalszej pracy. Organizacja procesów edukacyjnych w szkole umożliwia uczniom wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w czasie zajęć szkolnych oraz w codziennym życiu. Nauczyciele realizują działania międzyprzedmiotowe. Stwarzają możliwość odwołania się uczniów do osobistych doświadczeń, a także wpływania na przebieg procesu uczenia się i własnego rozwoju szczególnie w zakresie dokonywania wyboru metod pracy na lekcji i zajęć dodatkowych. W szkole procesy edukacyjne organizowane są w sposób sprzyjający wzajemnemu uczeniu i wspieraniu się uczniów. Szereg nowatorskich rozwiązań, adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczniów, ukierunkowanych jest na niwelowanie zaburzeń rozwojowych, kształtowanie pożądanych umiejętności i postaw społecznych oraz rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień. W tym zakresie na szczególną uwagę zasługuje: prowadzenie klas pierwszego etapu edukacyjnego dla wsokofunkcjonujących dzieci autystycznych z normą intelektualną, ścisła współpraca szkoły z organizatorami Olimpiad Specjalnych w Polsce (szkolny Klub Olimpiad Specjalnych „SZKWAŁ”), oferta zajęć pozalekcyjnych (bowling, piłka nożna, zajęcia gotowania, basen, kółko komputerowe, bocce, jazda konna) oraz uzyskanie Krajowego Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie jako pierwszej szkoły specjalnej w Polsce (poprzedzonego prowadzeniem szeregu zintegrowanych działań).

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Planowanie procesów edukacyjnych w szkole służy rozwojowi uczniów. Nauczyciele stosują różnorodne metody i formy pracy adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów. Zajęcia są atrakcyjne dla uczniów. Aktywizują i motywują ich do nauki.

Szkoła stwarza uczniom możliwość rozwijania ich zainteresowań. Jako przykłady uczniowie klas I - III wymienili śpiew, taniec oraz gry sportowe. Uczniowie klas IV-VI stwierdzili, że mogą uczestniczyć w zajęciach gotowania, kółku informatycznym, treningach sportowych (koszykówki, siatkówki, piłki nożnej, bowling-u) i zawodach sportowych, na których zdobywają medale oraz w zajęciach na basenie. Nauczyciele, dyrektor oraz partnerzy szkoły wśród działań szkoły, rozwijających zainteresowania uczniów, wskazali również umożliwienie uczniom obcowania z kulturą i sztuką (udział w koncertach, wyjścia do kina, teatru, wycieczki), udział uczniów w zajęciach bibliotecznych oraz różnorodnych konkursach. Uczniowie klas młodszych w szkole najbardziej lubią: poznawać litery i uczyć się czytać, poznawać inne kraje, zajęcia komputerowe i wychowania fizycznego, malować, tańczyć i brać udział w występach, układać klocki, a także wyjścia poza szkołę (np. do kina). Chcieliby, aby ich nauczyciele " ... zawsze byli tacy kochani i szczęśliwi". Najwięcej zadowolenia daje uczniom prawidłowo wykonane zadania. Nie lubią uczyć się kiedy coś sprawia im trudność. W wywiadach po obserwacji zajęć nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej (klasy dla uczniów z autyzmem wysokofunkcjonującym) zadeklarowali, że lekcje przez nich prowadzone nie różnią się od siebie, głównie z uwagi na specyfikę pracy z dzieckiem z autyzmem. Uczniowie pracują według ściśle określonego planu dnia, którego nauczyciele starają się przestrzegać, aby zapewnić im poczucie bezpieczeństwa. Wyjaśnili, że struktura zajęć także powinna mieć niezmienny charakter. Wszelkie niezapowiedziane z odpowiednim wyprzedzeniem zmiany mogą negatywnie wpłynąć na pracę i zachowanie uczniów. Uczniowie klas IV -VI uczą się w jednym oddziale łączonym. Z uwagi na potrzeby uczniów oraz organizację pracy w takim oddziale procesy edukacyjne mają w zdecydowanej większości charakter zindywidualizowany. Nauczyciele w pracy z uczniami wykorzystują wiele metod. W ich opinii różnorodność stosowanych metod uatrakcyjnia zajęcia, aktywizuje uczniów, rozbudza ich ciekawość i zainteresowanie tematem, usprawnia koncentrację uwagi, doskonali umiejętność czytania i wyszukiwania informacji oraz skutkuje efektywniejszym przyswajaniem wiedzy i opanowaniem pożądaných umiejętności.

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

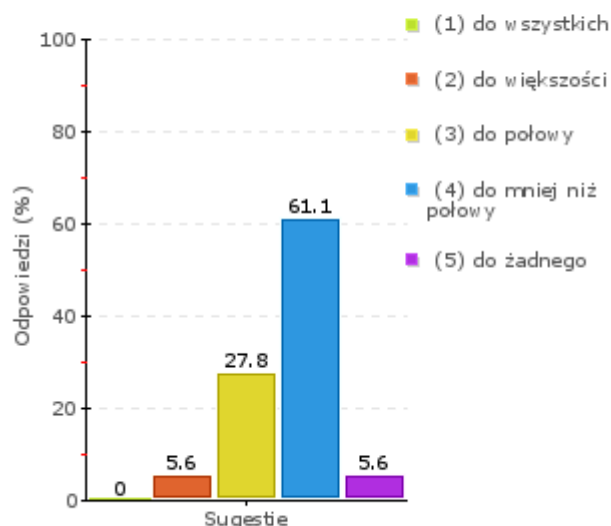
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się. Zachęcają, motywują i stwarzają warunki sprzyjające poszukiwaniu przez uczniów skutecznych sposobów uczenia się.

Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele w celu kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się stosują zróżnicowane metody, formy i środki dydaktyczne. Zachęcają i motywują do podejmowania działań. Tworzą sytuacje sprzyjające poszukiwaniu przez uczniów różnych rozwiązań, wyrażania opinii, podejmowania decyzji dotyczących sposobów uczenia się zgodnie z ich możliwościami. Uczniowie rozmawiają z nauczycielami o tym czego się nauczyli. Większość uczniów jest zaangażowana w czasie zajęć, odpowiada na pytania zadawane przez nauczyciela, wykonuje polecenia i zadania, wyraża swoje zdanie na tematy omawiane na lekcji.

Uczniowie klas młodszych (wywiad) stwierdzili, że rozmawiają z nauczycielami o tym, czego się nauczyli. Wśród przykładów wymienili m. in. naukę pisania, dodawania, a także naukę o przyrodzie, wodzie, ojczyźnie, górnictwie, znakach drogowych, robieniu zakupów w sklepie. Dodali również, że w razie trudności nauczyciele pomagają im i wspierają. Zdaniem nauczycieli działania podejmowane w celu kształtowania u uczniów umiejętności samodzielnego uczenia się przynoszą efekt w odniesieniu do połowy lub mniej niż połowy uczących się (rys.1j).

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
potrafią się uczyć samodzielnie KADN

Liczebność: 19

Rys. 1j

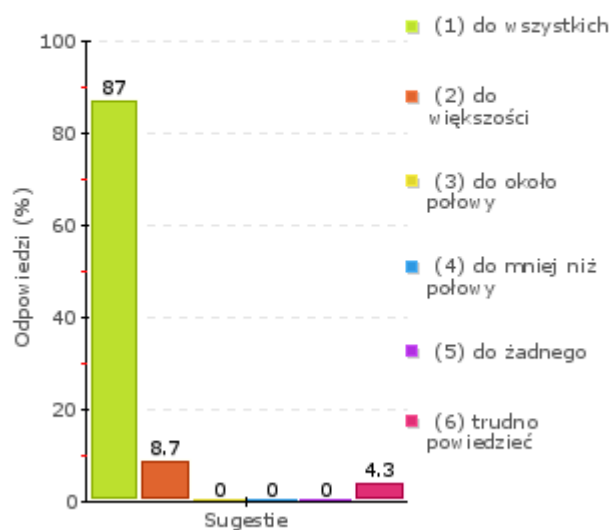
Obszar badania: Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się

Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się, opartą na wzajemnej pomocy. Procesy edukacyjne przebiegają w atmosferze pełnej akceptacji i życzliwości.

Nauczyciele i uczniowie współpracują ze sobą. Relacja między nauczycielami i uczniami oraz wśród uczniów jest życzliwa i pełna akceptacji. Uczniowie wzajemnie się wspierają i pomagają sobie w nauce. Nauczyciele stwarzają uczniom możliwość wykorzystania popełnianych błędów w procesie uczenia się. Wykorzystują również opinie i inicjatywy uczniów. Uczniowie klas I-III lubią szkołę " bo mogą tańczyć i występować w przedstawieniach, chodzić na kręgle, układać klocki, czytać i liczyć, bawić się i uczyć, chodzić do biblioteki, a po szkole chodzić na basen i jazdę konną". Stwierdzili, że lubią wszystkie panie i panów. Chętnie przychodzą do szkoły. Lubią spędzać czas w świetlicy szkolnej i uczestniczyć w zajęciach komputerowych. Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole panuje dobra, rodzinna i życzliwa atmosfera. W opinii zdecydowanej większości rodziców nauczyciele szanują uczniów (rys. 1j). Dzieci chętnie chodzą do szkoły (rys.2j), nauczyciele dbają o dobre relacje wśród uczniów (rys.3j) i wszystkich uczniów traktują równo (rys.4j).

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele szanują moje dziecko.
KADR

Liczebność: 23

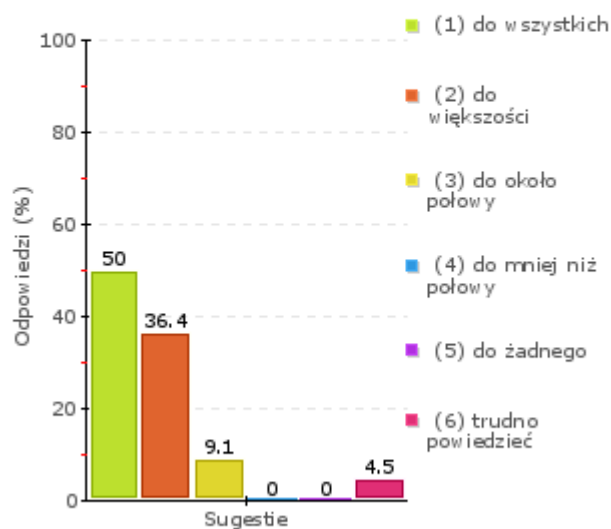

Rys. 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. KADR

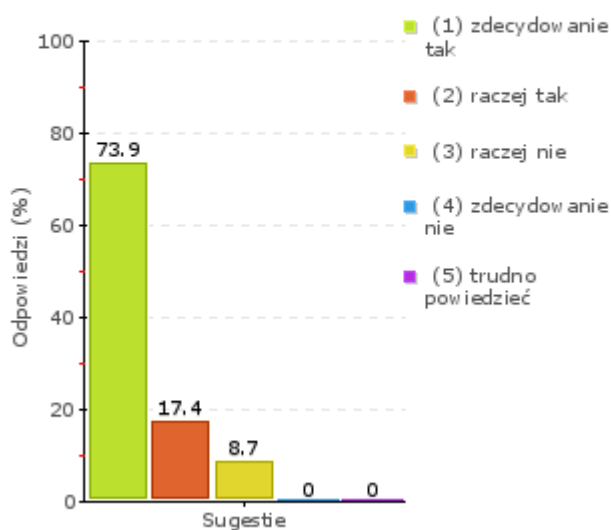
Liczebność: 23

Rys. 3j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniem?
Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły.
KADR

Liczebność: 23

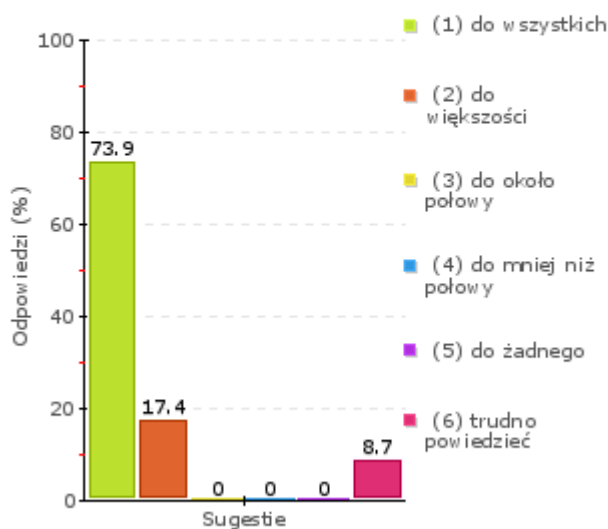

Rys. 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze. KADR

Liczebność: 23

Rys. 4j

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

Nauczyciele zapoznają uczniów z celami zajęć.

Uczniowie mają możliwość poznania celów lekcji. Potwierdzają to wyniki obserwacji lekcji (6/6). Nauczyciele zapoznając uczniów z celami zajęć odwołują się do ich zainteresowań, wiedzy i doświadczeń szkolnych i pozaszkolnych, zadają pytania, stawiają problemy do rozwiązania, przedstawiają temat i przebieg lekcji. Upewniają się czy wszyscy uczniowie rozumieją przedstawione cele.

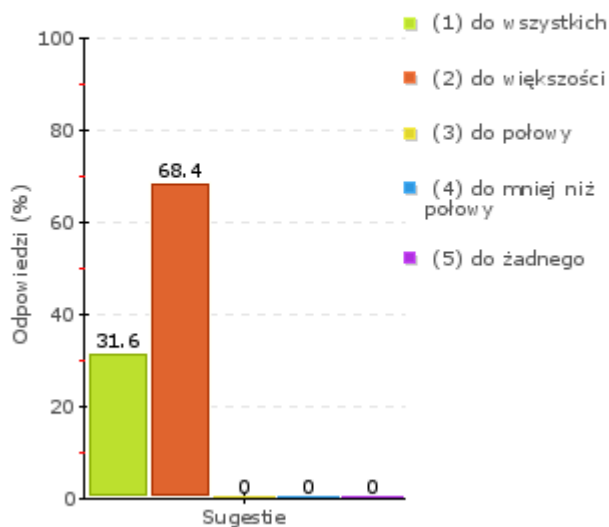
Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Organizacja procesów edukacyjnych oraz wykorzystywanie odpowiednich metod sprzyja uczeniu się. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania uczniów w procesie uczenia się, motywują ich do dalszej pracy.

W opinii uczniów klas IV - VI nauczyciele pomagają im i wspierają ich. Zdaniem uczniów klas młodszych najtrudniejsza jest matematyka, czytanie i niektóre zadania na sprawdzianach. W takich sytuacjach uczniowie zwracają się do swojego nauczyciela, który im pomaga i uczy. Nauczyciele (wywiad) w celu motywowania uczniów do nauki i wspierania ich w trudnych sytuacjach: wykorzystują metody adekwatne do potrzeb i możliwości uczniów, stosują korelację treści edukacyjnych, ściśle współpracują z terapeutami (ustalenie wspólnych działań prowadzonych na zajęciach edukacyjnych i terapeutycznych). Obserwacja zajęć wykazała, że uczniowie na bieżąco otrzymują od nauczyciela informację zwrotną dotyczącą efektów ich pracy. Nauczyciele (ankieta) twierdzą, że większość uczniów, dzięki otrzymywanej informacji zwrotnej dotyczącej nauki, jest zmotywowana do pracy (rys.1j). Zdecydowana większość ankietowanych rodziców uważa, że nauczyciele wierzą w możliwości ich dziecka (rys.2j), chwalą i udzielają pomocy (rys.3j).

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
 dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują ode mnie, są zmotywowani do pracy KADN

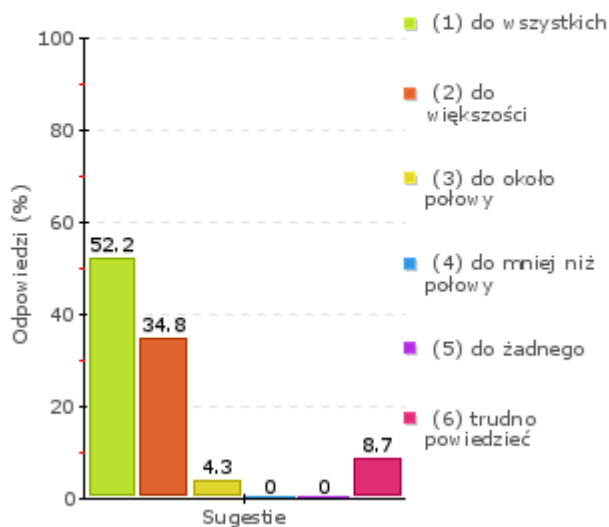
Liczebność: 19

Rys. 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
 Nauczyciele wierzą w możliwości mojego dziecka. KADR

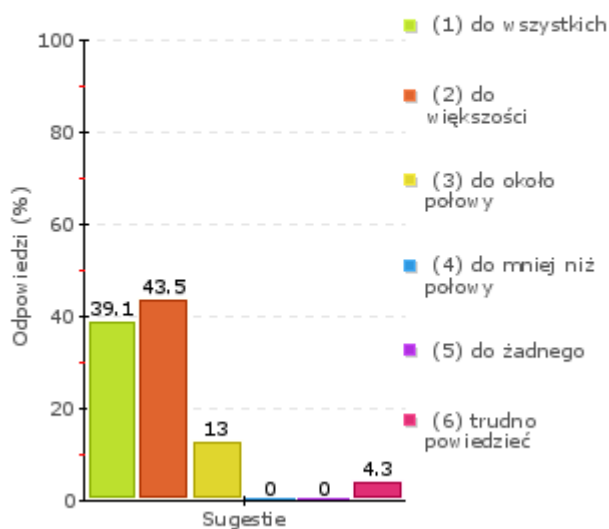
Liczebność: 23

Rys. 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
 Nauczyciele chwalały moje dziecko częściej niż krytykują. KADR

Liczebność: 23

Rys. 3j

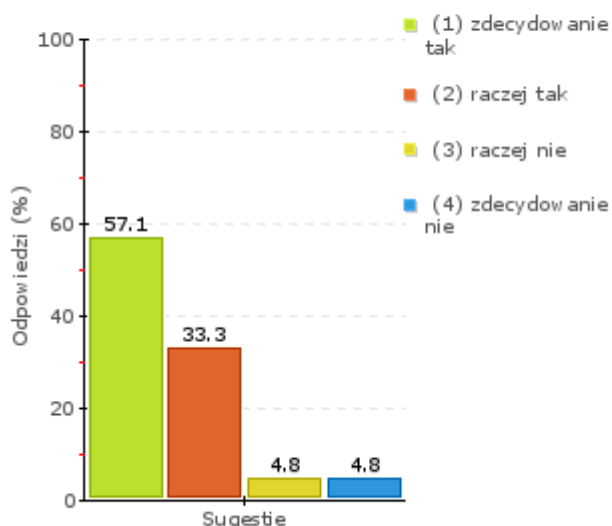
Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

Sposób oceniania uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Wymagania wobec uczniów są dostosowane do ich możliwości rozwojowych.

Z obserwacji zajęć wynika, że uczniowie w każdej sytuacji otrzymują informację zwrotną dotyczącą efektów ich pracy. Nauczyciele zwracają uwagę na wszystkie elementy odpowiedzi i działań uczniów, które były prawidłowe, a także te niewłaściwe. Informacja zwrotna nie zawiera krytyki. Nauczyciele zachęcają uczniów do poszukiwania innych rozwiązań, prowadzących do prawidłowych odpowiedzi. Stosują pochwały za najmniejszy wysiłek. Uczniowie mają możliwość poprawiania błędów i uczenia się w atmosferze pełnej akceptacji. Działania nauczycieli zwiększają zaangażowanie uczniów w czasie zajęć, motywują i aktywizują ich. W opinii rodziców (ankieta) sposób oceniania ich dziecka, motywuje je do nauki (rys.1j).

Czy to, jak nauczyciele oceniają
Pani/Pana dziecko, zachęca je do
uczenia się? KADR

Liczebność: 23

Rys. 1j

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w czasie zajęć w szkole oraz w codziennym życiu. Nauczyciele realizują działania międzyprzedmiotowe oraz stwarzają warunki do odwołania się uczniów do ich osobistych doświadczeń.

Uczniowie mają możliwość odwołania się do wiedzy z poprzednich zajęć (edukacja wczesnoszkolna), z danego przedmiotu, innych przedmiotów, a także do doświadczeń pozaszkolnych, życia rodzinnego i szkolnego (obserwacja zajęć). W wywiadach po obserwacji zajęć, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej zadeklarowali, że na zajęciach praca przebiega głównie metodą ośrodków pracy, która stwarza warunki do optymalnego wykorzystania umiejętności uczniów. W czasie zajęć nastąpiła korelacja edukacji polonistycznej, przyrodniczej, muzycznej, społecznej i technicznej. Nauczyciele klas IV - VI wśród zagadnień z innych przedmiotów poruszanych na lekcji wymienili: treści z zakresu przyrody, matematyki, języka polskiego i plastyki. Powyższe potwierdzili również nauczyciele uczący w jednym oddziale. Działania międzyprzedmiotowe są przez nich planowane i realizowane. Wśród przykładów wskazali korelację treści edukacyjnych poszczególnych przedmiotów (edukacji), a także obowiązkowych zajęć edukacyjnych z działaniami terapeutycznymi i zajęciami dodatkowymi. Ponadto wspólnie realizowane są projekty i programy poszerzające wiedzę i rozwijające umiejętności uczniów (np. program "Bezpieczeństwo na drodze"), lekcje alternatywne poza szkołą (np. w Planetarium, schronisku dla bezdomnych zwierząt, oczyszczalni ścieków, skansenie, Muzeum Historii Katowic, Palmiarni, kopalni węgla), wycieczki, zielone szkoły (umożliwiające uczniom zastosowanie wiedzy w praktyce w zakresie czynności samoobsługowych, robienia zakupów, umiejętności właściwego zachowania się przy stole, odpowiedniego ubierania się stosownie do pory roku i pogody). W szkole tworzone są gazetki tematyczne. Uczniowie uczestniczą w comiesięcznych koncertach muzyki poważnej i zajęciach w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Nauczyciele łączą tematy lekcji z lokalnymi, regionalnymi i państwowymi świętami, ciekawymi i ważnymi wydarzeniami w najbliższej okolicy, kraju lub na świecie. Uczniowie wyszukują w Internecie informacji związanych z omawianym tematem, odwiedzają lokalne miejsca pamięci (Święto Zmarłych), biorą aktywny udział w apelach i uroczystościach (Dzień Patrona Szkoły, Święto Niepodległości, Dzień Górnika).

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

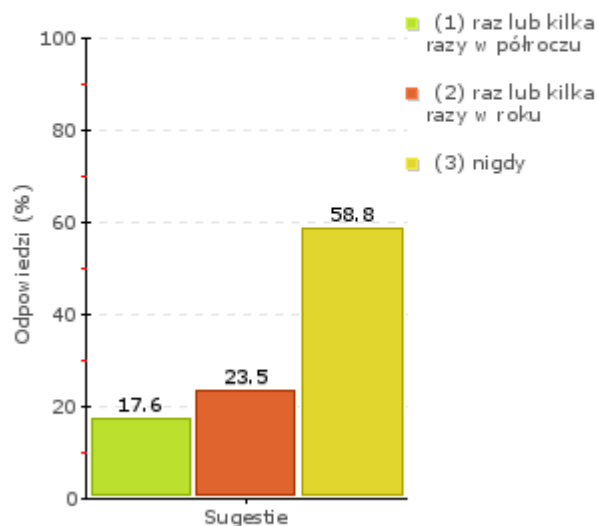
Nauczyciele stwarzają uczniom możliwość wpływania na przebieg procesu uczenia się oraz własnego rozwoju poprzez dokonywanie wyboru metod pracy na lekcji i zajęć dodatkowych.

Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele przedstawiają uczniom przebieg lekcji oraz stwarzają im możliwość podsumowania lekcji i zastanowienia się, czego się nauczyli. Większość nauczycieli zadeklarowała, że nigdy lub rzadko w ciągu w roku dają uczniom możliwość wyboru: tematyki lekcji (rys.1j), sposobu oceniania (rys.2j), terminów testów i sprawdzianów. (rys.3j). Raz lub kilka razy w roku uczniowie mają możliwość dokonywania wyboru metod pracy na lekcji (rys.4j). Natomiast wszyscy nauczyciele dają uczniom wybór dotyczący uczestnictwa w zajęciach dodatkowych (rys.5j). Nauczyciele wyjaśnili, że uczniowie niepełnosprawni

intelektualnie i z autyzmem, z uwagi na swoje zaburzenia, nie są w stanie dokonać adekwatnej samooceny w stosunku do właściwego nakładu pracy i możliwości oraz własnych możliwości. Nie potrafią właściwie zaplanować swoich działań, nie wykazują wystarczającego poziomu myślenia przyczynowo - skutkowego oraz nie posiadają poczucia czasu. Uniemożliwia im to zaplanowanie jednostki lekcyjnej i całego dnia pracy.

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
tematyki lekcji KADN

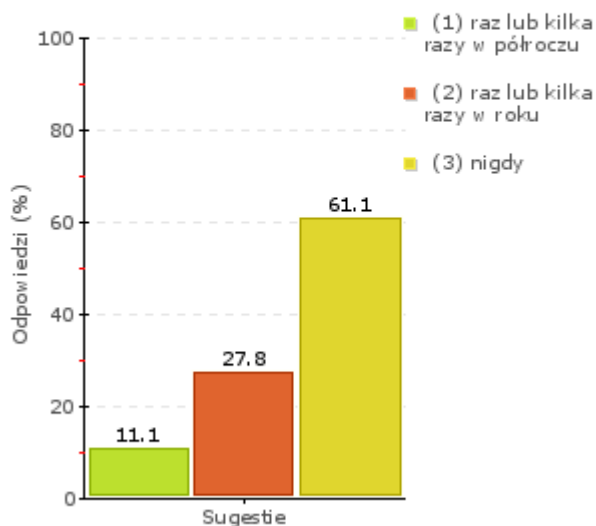
Liczebność: 19

Rys. 1j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
sposobu oceniania KADN

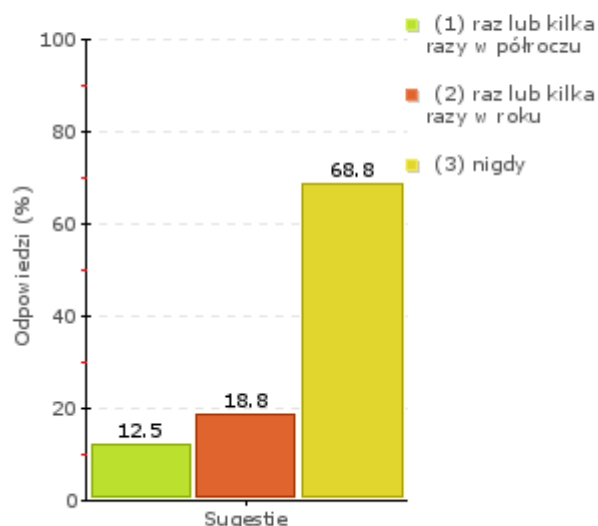
Liczebność: 19

Rys. 2j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
terminów testów, sprawdzianów itp.
KADN

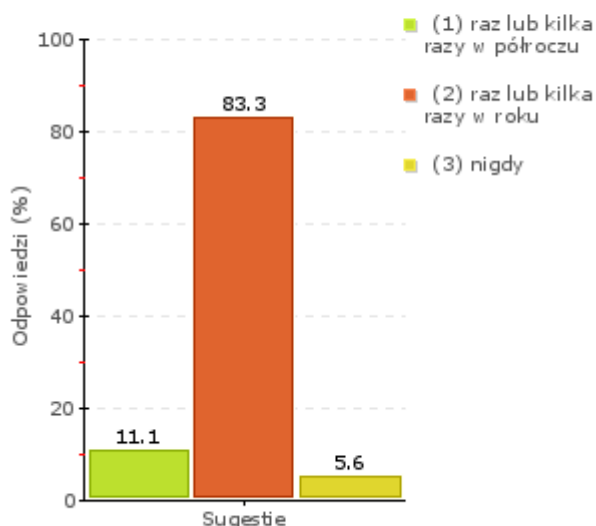
Liczebność: 19

Rys. 3j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
metod pracy na lekcji KADN

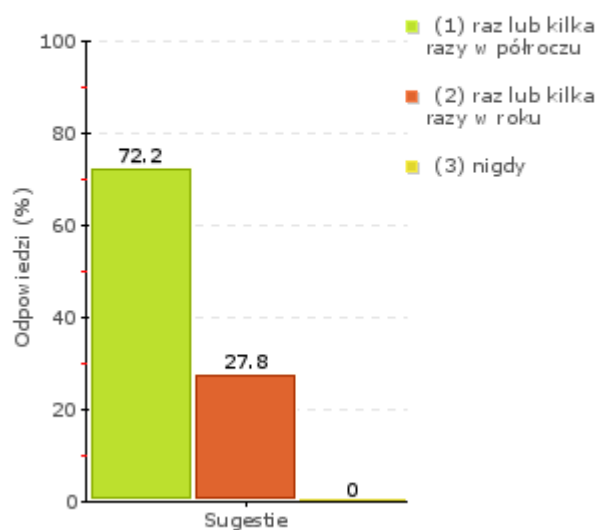
Liczebność: 19

Rys. 4j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
zajęć pozalekcyjnych KADN

Liczebność: 19

Rys. 5j

Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Nauczyciele stwarzają sytuacje sprzyjające wzajemnemu uczeniu i wspieraniu się uczniów.

Nauczyciele stwarzają sytuacje, w których uczniowie wzajemnie sobie pomagają i uczą się od siebie. Wspólne uczenie i wspieranie się uczniów jest inicjowane i organizowane przez nauczyciela. W czasie obserwowanych lekcji uczniowie aktywnie uczestniczyli we wspólnych grach i zabawach ruchowych, prezentowali efekty swojej pracy innym uczniom, udzielali odpowiedzi na zadawane przez nauczyciela. W każdej sytuacji otrzymywali informację zwrotną od nauczyciela. W przypadku niewłaściwego wykonania zadania lub błędnej odpowiedzi nauczyciel zadawał pytania dodatkowe lub podawał przykłady ukierunkowujące uczniów i prowadzące do właściwych rozwiązań i odpowiedzi. Zaobserwowano również sytuacje, w których uczniowie zadawali pytania nauczycielowi związane z omawianym tematem, a w klasie starszej także wzajemną pomoc uczniów w rozwiązywaniu zadań. Nauczyciele (ankieta) wśród sposobów ukierunkowanych na wzajemne uczenie się najczęściej wskazywali: wyrażanie opinii przez uczniów, praca w parach, ocena koleżeńska i dyskusja na forum (rys.1w).

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? KADN

Liczebność: 19

Rys.1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

Szkoła stosuje nowatorskie rozwiązania adekwatne do potrzeb i możliwości uczniów. Służą one niwelowaniu zaburzeń rozwojowych, kształtowaniu pożądanych umiejętności i postaw społecznych oraz rozwijaniu indywidualnych zainteresowań i uzdolnień.

Wszyscy anketowani nauczyciele zadeklarowali stosowanie nowatorskich rozwiązań w swojej pracy (rys.1j), wśród których najczęściej wskazywali : metody pracy, środki dydaktyczne, formy komunikacji z uczniami i rodzicami, współdziałanie z innymi nauczycielami, a także treści, lekcje alternatywne, współpracę z Olimpiadami Specjalnymi i Akademią Wychowania Fizycznego, działalność sportową i alternatywne formy spędzania wolnego czasu (rys.1w). Stwierdzili również, że podejmowane przez nich działania zmierzają do pełnej integracji dzieci z autyzmem wysokofunkcjonującym z osobami intelektualnymi.

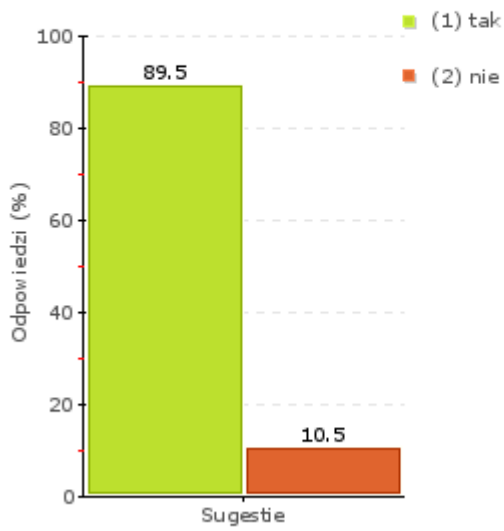
Dyrektor i partnerzy szkoły jako przykłady takich rozwiązań wymienił:

- **lekcje alternatywne** (w Miejskiej Bibliotece Publicznej - "Najpiękniejsze legendy polskie", "Szukam Przyjaciela – Księga Dżungli", "Mity greckie", "Tradycje śląskie", "Gra miejska: nasza dzielnica", "Wiosenna Zgaduj – Zgadula", "Święto Konstytucji 3 – go Maja", "Międzynarodowy Dzień Książki", "Opowiadania na tacy" – Hiszpańskie warsztaty literacko – kulinarne, spotkanie z ciekawym człowiekiem, niewidomą pisarką Hanną Pasterny; w Muzeum Śląskim i Muzeum Węgla w Zabrze - Sławni malarze polscy i ich obrazy, Jak powstaje węgiel?),

- **wycieczki edukacyjne** (Kraków, Pszczyna, Bełchatów, Muzeum Chleba, wiejska chata w Bojkowie, Ogród Botaniczny, Fabryka bombek choinkowych Dekora w Miechowie), wycieczki turystyczno - krajoznawcze (Mosorny – Wodospady, Zakopane, Gubałówka, Krzeptówki, Zawoja – Widły, Sucha Beskidzka),
 - **wyjścia do teatru i kina** (Program Inicjatywy Kulturalne – Współpraca z Fundacją Nowy Świat)
 - **innowacje pedagogiczne** (zastosowanie Metody Tomatisa: stymulacji audio – psycho – lingwistycznej w pracy rewalidacyjnej z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie, Szkolne Dni Teatru), -
 - **projekty** (Program Pracy Terapeutycznej wspomagającej rozwój uczniów z wykorzystaniem technik teatroterapii, "Ekipa nie tylko od święta";
 - **programy profilaktyczne** ("Jesteśmy razem" , „Szkoła bez przemocy”)
 - **oddziały specjalne dla wysokofunkcjonujących dzieci z autystycznymi z normą intelektualną (pierwszy w mieście oddział specjalny dla wysokofunkcjonujących dzieci autystycznych z normą intelektualną został utworzony w 2011 roku)**
 - **alternatywne metody komunikacji** (stosowane w klasach autystycznych)
 - włączenie elementów terapii sensorycznej w zajęcia wychowania fizycznego,
 - organizacja rekolekcji wielkopostnych w szkole (zmiana miejsca rekolekcji ze względu na potrzeby uczniów autystycznych, zapewnienia im pełnego poczucia bezpieczeństwa i stworzenia komfortu)
 - **Program Promocji Zdrowia (szkoła jest jedyną Szkołą Promującą Zdrowie wpisaną na listę krajową. Szkoła przystąpiła do programu „Szkoły Promujące Zdrowie” w roku szkolnym 2000/2001 – jako pierwsza szkoła specjalna w Katowicach. Wynikiem szeregu działań prowadzonych przez szkołę był Certyfikat „Śląskiej Szkoły Promującej Zdrowie” na lata 2003 – 2005, a następnie Certyfikat Ogólnopolskiej Szkoły Promującej Zdrowie na lata 2006 – 2009).**
 - ofertę zajęć pozalekcyjnych – **bowling, piłka nożna, zajęcia gotowania, basen, kółko komputerowe, bocce, jazda konna (hipoterapia)**
 - działający w szkole **Klub Olimpiad Specjalnych „SZKWAŁ”** (ściśła współpraca szkoły z organizatorami Olimpiad Specjalnych w Polsce: organizacja III Międzynarodowego Spotkania ze Sportem, Turnieju Bowlingowego, Turnieju Piłki Nożnej oraz umożliwienie uczniom udziału w zawodach, m.in. w : Ogólnopolskim Mityngu Lekkoatletycznym w Koninie, regionalnym Turnieju Bowlingowym i Piłki Nożnej w Rudzie Śląskiej, Koszykówki Zunifikowanej w Rybniku, Mityngu Pływackim w Rybniku, Lekkoatletycznym w Raciborzu, Jazdy Konnej w Katowicach; Regatach Żeglarskich w Rybniku, Wielobóju Drużynowym Chłopców i Dziewcząt, Wojewódzkich Zawodach Pływackich w Tarnowskich Górach. Ponadto dyrektor i nauczyciele wymienili wykorzystanie szeregu nowatorskich metod i prowadzenie zajęć specjalistycznych (terapia metodą Biofeedback, Tomatisa, metoda krakowska, Marii Montessori, Weroniki Scherborne, Knillów, Dobrego Startu, symultaniczno – sekwencyjnej prof. J.Cieszyńskiej). Partnerzy szkoły podkreślili duże zaangażowanie szkoły we współorganizację lokalnych imprez środowiskowych oraz oraz doskonalenie zawodowe i wyspecjalizowanie się kadry szkoły (pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych) w pracy z dziećmi z autyzmem.
- Zdaniem nauczycieli i dyrektora rozwiązania te przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju uczniów (usprawniają procesy myślowe i poznawcze, wpływają na prawidłowy rozwój fizyczny i usprawniają motorykę), uatrakcyjniają zajęcia i aktywizują uczniów, usprawniają komunikację i umiejętność funkcjonowania w grupie, poszerzają treści edukacyjne w oparciu o materiały spoza podręcznika, angażują rodziców (rys.10). W opinii dyrektora mają również istotny wpływ na podniesienie poziomu wiedzy uczniów w zakresie zdrowego trybu życia i wyrobienia w nich odpowiednich nawyków sprzyjających zachowaniu zdrowia(fizycznego i psychicznego), wdrażają do samodzielności i umiejętności efektywnego korzystania z technologii informacyjnej.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wprowadził/a Pan/i innowacyjne rozwiązania w swojej pracy? KADN

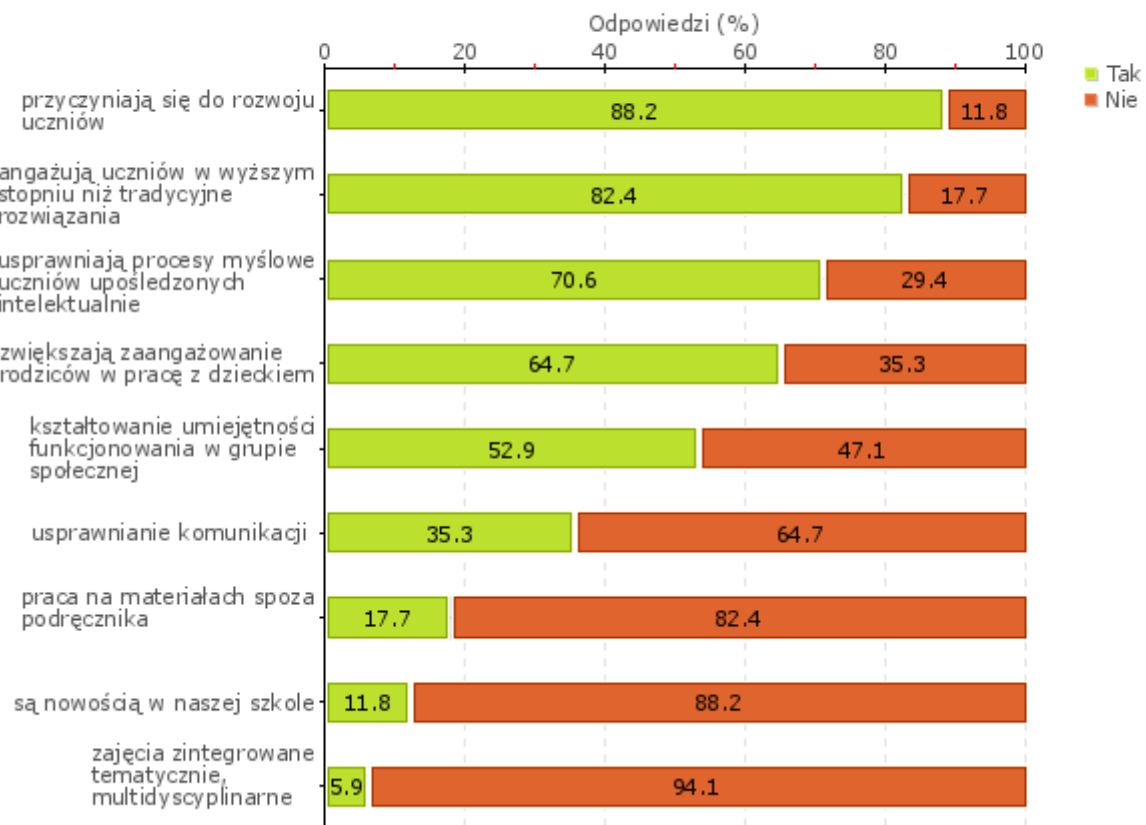
Liczebność: 19

Rys. 1j

Dlaczego uznaje je Pan/i za nowatorskie? KADN

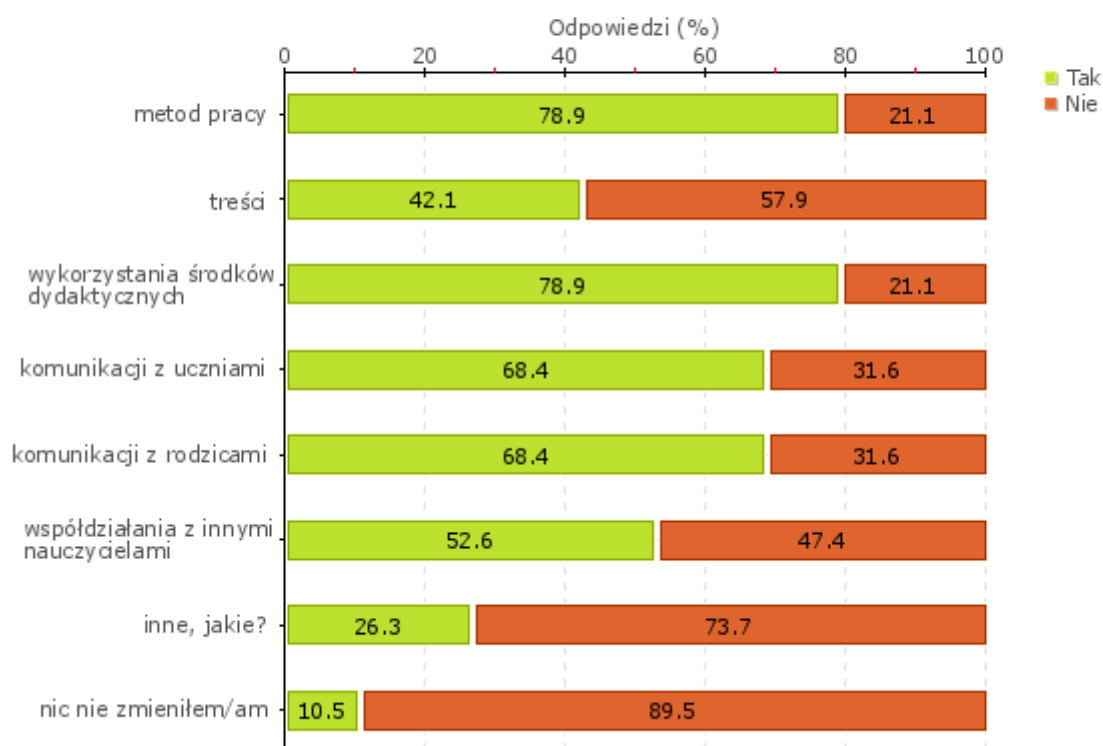
Liczebność: 17

Rys.1o

Jeśli tak, czego one dotyczyły? KADN

Liczebność: 19

Rys.1w

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania uczniów do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego uczniowie i uczennice powinni nabywać kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz wykorzystania informacji o osiągnięciach z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Szkoła systematycznie diagnozuje osiągnięcia uczniów, w tym z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wyniki diagnozy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego są wykorzystane w planowaniu działań nauczycieli. W szkole realizowana jest podstawa programowa z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. Nauczyciele uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów, a wnioski z monitorowanych i diagnozowanych osiągnięć każdego ucznia wykorzystują w swojej pracy. Szkoła podejmuje efektywne działania, które są wynikiem wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów. Podejmowane działania, przygotowują uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz funkcjonowania na rynku pracy zgodnie z ich możliwościami.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

Szkoła systematycznie diagnozuje osiągnięcia uczniów, w tym z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wyniki diagnozy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego są wykorzystane w planowaniu działań nauczycieli.

Zdaniem dyrektora szkoły, rodzice nowo przyjętych uczniów wypełniają, opracowany przez szkołę "Folder osobisty ucznia". Jest to informacja, dotycząca funkcjonowania i leczenia dziecka, którą pozyskuje się w celu dostosowania metod pracy, bazy lokalowej i organizacji pracy szkoły. Diagnozy wstępnej dokonuje się również na podstawie "Arkusza diagnozy ucznia" i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej. O uczniach, przyjmowanych z innych szkół pozyskuje się informację z IPET – ów. Na podstawie wszystkich informacji oraz obserwacji ucznia sporządza się Indywidualny Program Terapeutyczny z Wielospecjalistyczną oceną funkcjonowania ucznia z indywidualnymi planami: edukacyjnymi, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych i dydaktyczno – wyrównawczych. Uczniowie są także kwalifikowani na właściwe terapie prowadzone w szkole. Analiza danych zastanych potwierdziła diagnozę i jej związek z planowanymi działaniami. Dodatkowo wskazała, że wnioski diagnozy wstępnej dla uczniów klasy IV opracowywane są na podstawie testu sprawdzającego po III klasie, określającego słabe i mocne strony ucznia.

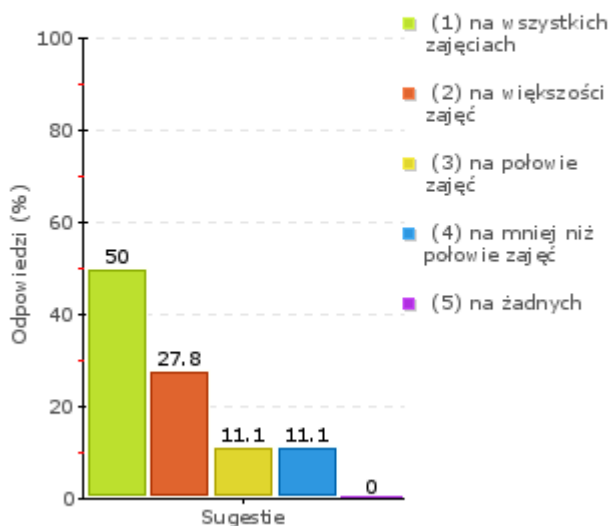
Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

W szkole realizowana jest podstawa programowa z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Zdaniem większości nauczycieli, kształtują oni u uczniów umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów (rys. 1j), umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej (rys. 4j) i umiejętność odkrywania swoich zainteresowań (rys.5j) na wszystkich bądź większości zajęciach; myślenie naukowe (rys.2j) oraz myślenie matematyczne (rys.3j) - na większości zajęciach. Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno - komunikacyjnymi (rys.7j) kształtuje większość nauczycieli, na połowie lub mniej niż połowie zajęć. Prawie wszyscy nauczyciele, na wszystkich zajęciach kształtują umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (rys. 8j). Nauczyciele stosują zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej. Wybrane przez nauczycieli, możliwe i najczęściej stosowane sposoby i warunki ilustruje rys. 1o. Obserwacja zajęć wskazała głównie na kształtowanie u uczniów umiejętności: komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie, uczenia się jako sposób zaspokajania naturalnej ciekawości świata oraz odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji, a także czytania i myślenia matematycznego, które opisano w podstawie programowej. Na lekcjach uwzględniono: indywidualizację procesu nauczania, tworzenie sytuacji zadaniowych, rozwijanie umiejętności praktycznych, kształtowanie postawy ciekawości, umiejętność komunikowania się w języku ojczystym oraz obcym, a także korelację treści nauczania. Ponadto nauczyciele wskazali również na dostęp do różnych źródeł informacji, prowadzenie zabaw dydaktycznych i kształtowanie kreatywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów KADN

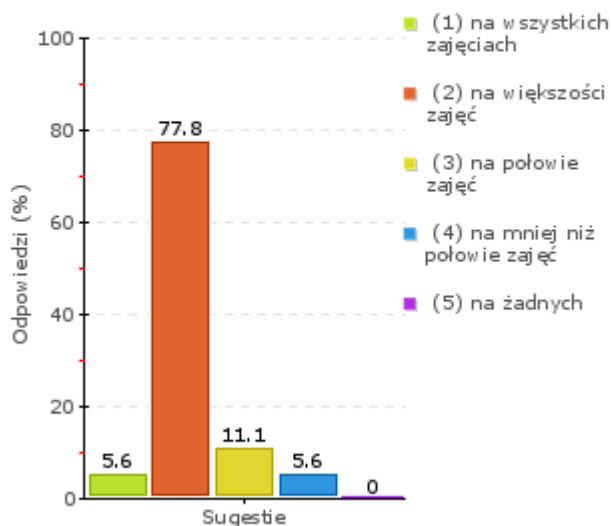
Liczebność: 19

Rys. 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa KADN

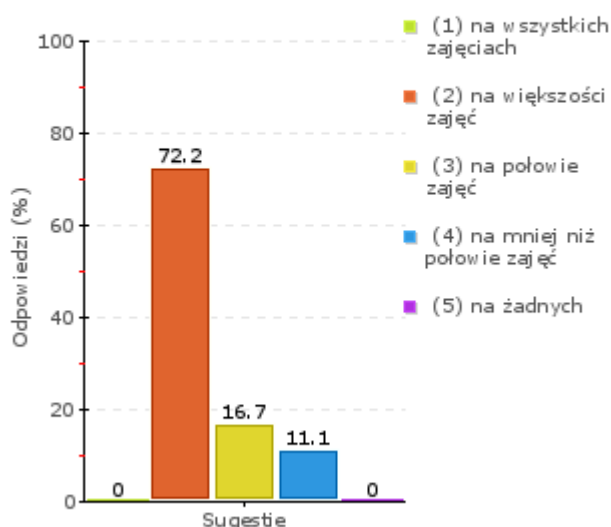
Liczebność: 19

Rys. 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym KADN

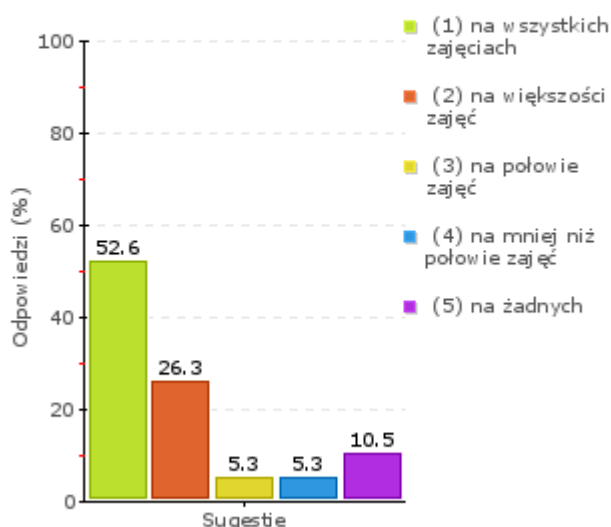
Liczebność: 19

Rys. 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej KADN

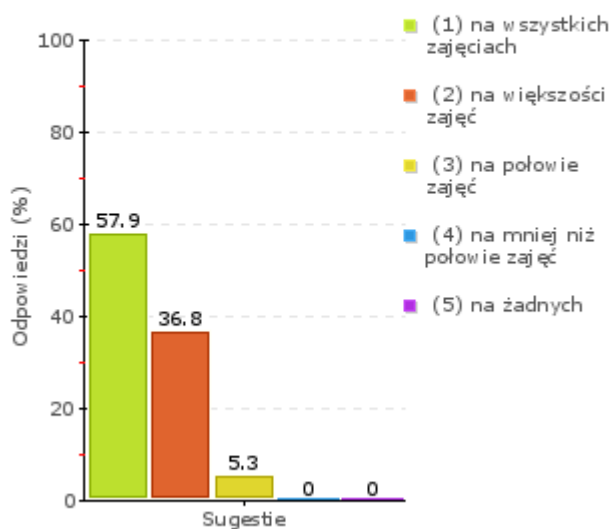
Liczebność: 19

Rys. 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji KADN

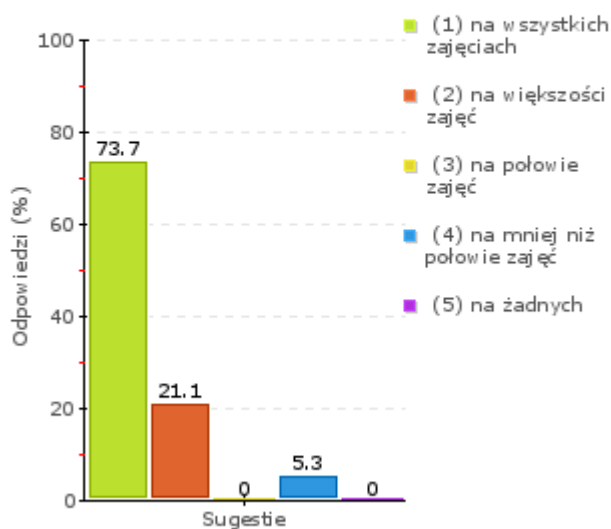
Liczebność: 19

Rys. 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność uczenia się KADN

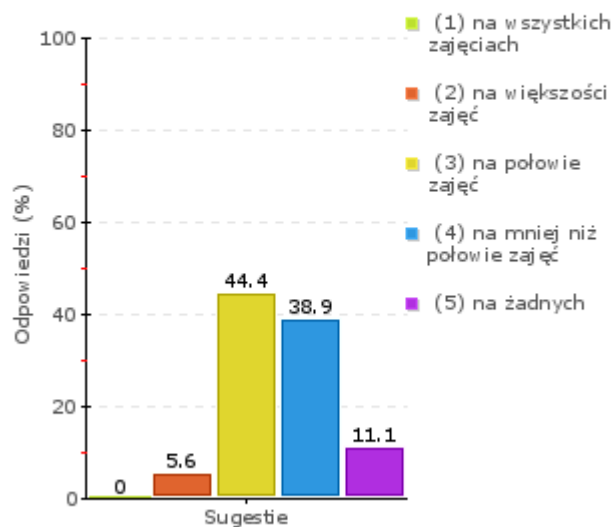
Liczebność: 19

Rys. 6j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi KADN

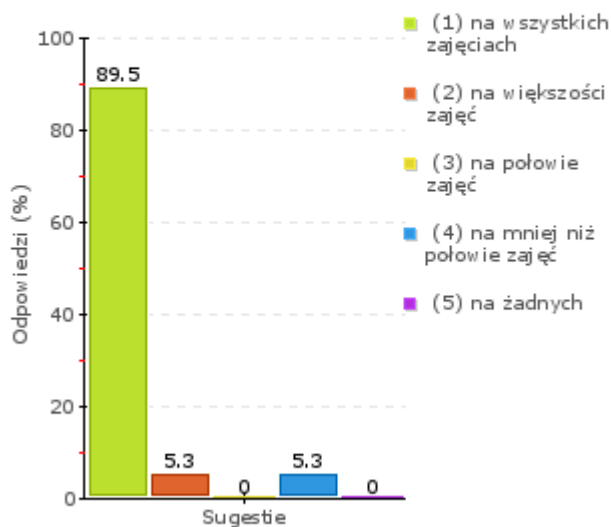
Liczebność: 19

Rys. 7j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym KADN

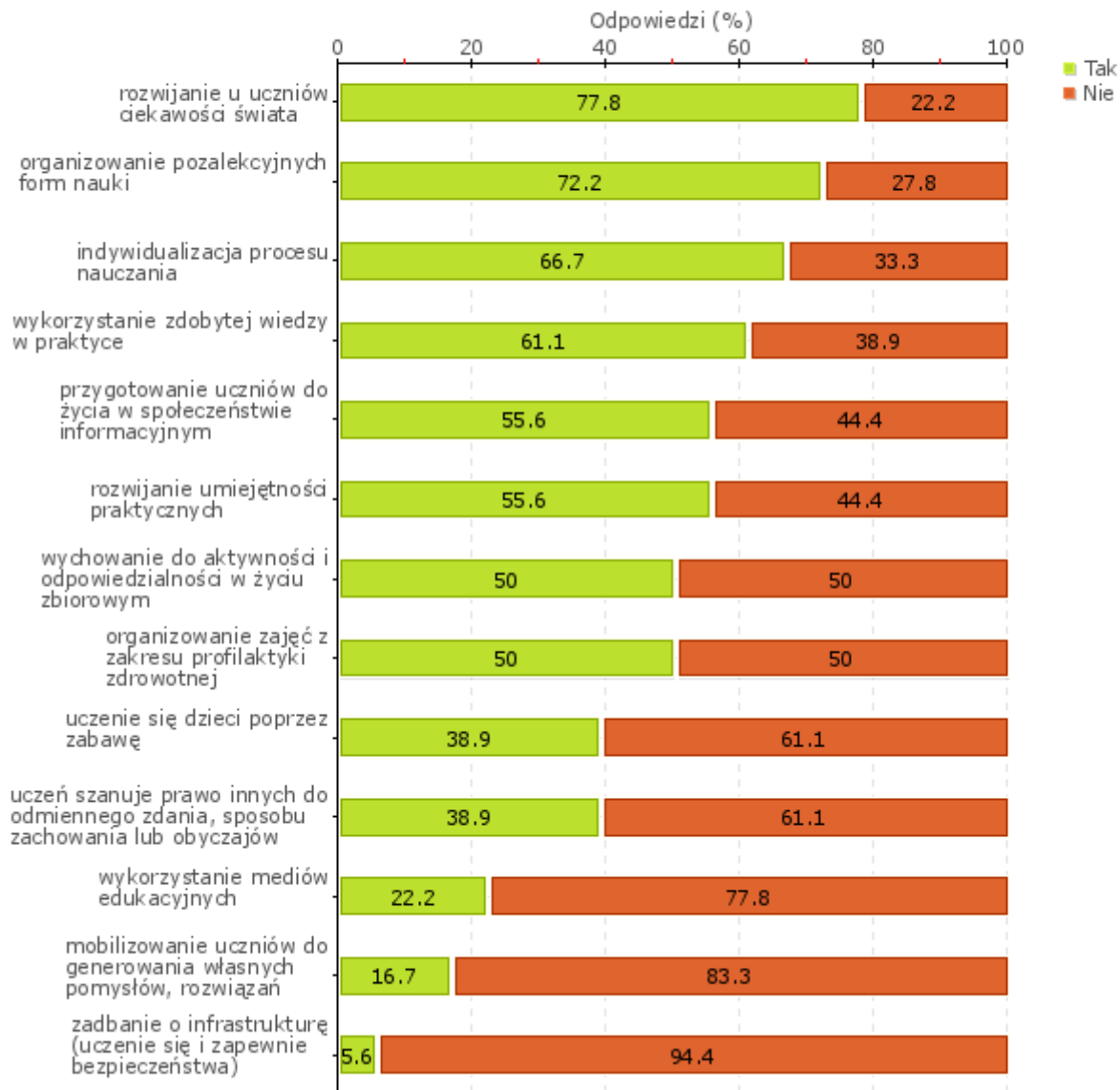
Liczebność: 19

Rys. 8j

Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej możliwych do zastosowania w Pana/i szkole są stosuje Pan/i przynajmniej na połowie zajęć?
KADN

Liczebność: 18

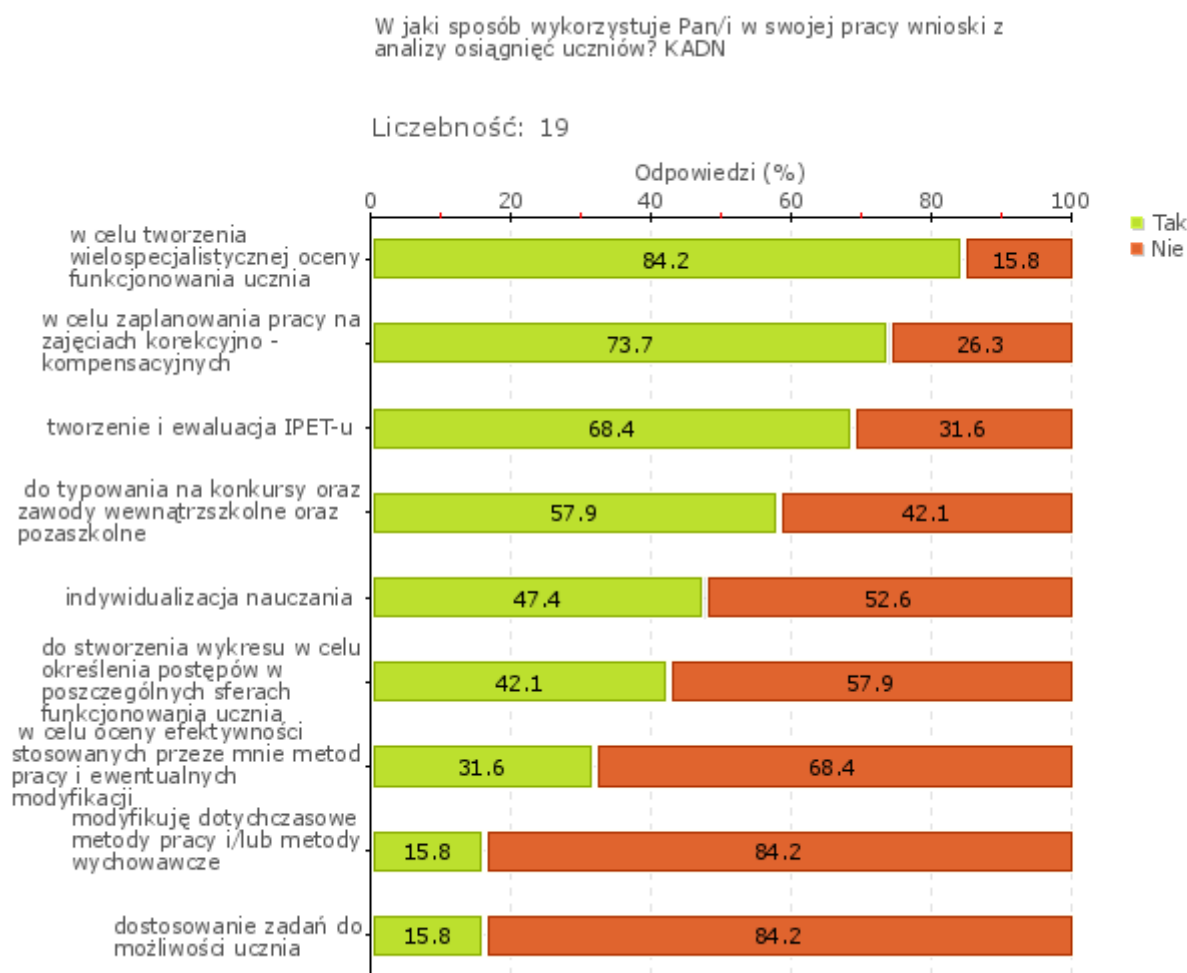

Rys.1o

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

Nauczyciele uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów, a wnioski z monitorowanych i diagnozowanych osiągnięć każdego ucznia wykorzystują w swojej pracy.

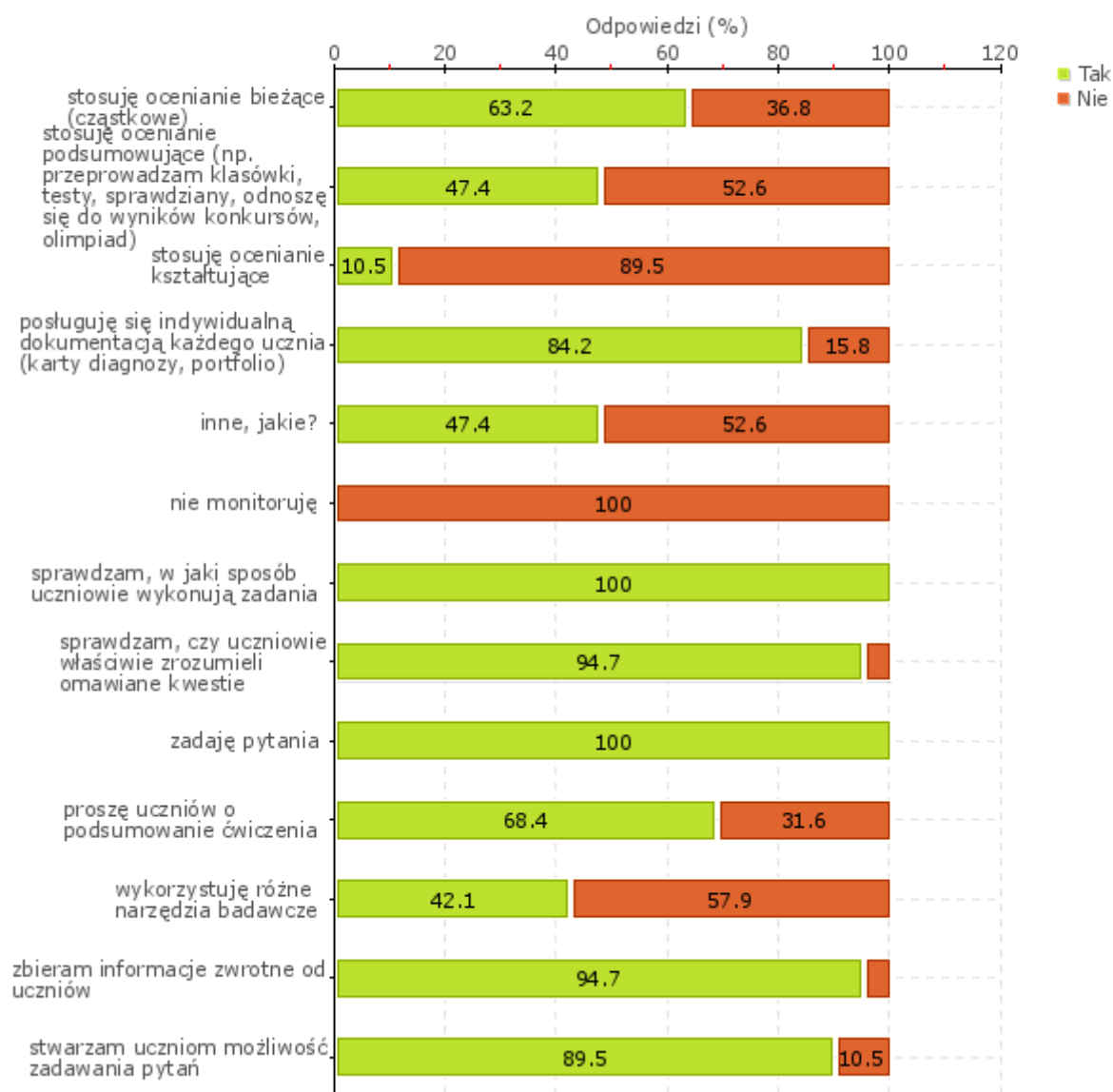
Najczęściej podane przez nauczycieli sposoby wykorzystania, w ich pracy, wniosków z analizy osiągnięć uczniów ilustruje rys. 1o. W opinii nauczycieli monitorowanie osiągnięć uczniów to przede wszystkim: sprawdzanie, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania oraz czy właściwie zrozumieli omawiane kwestie, jak również zadawanie pytań. Nauczyciele posługują się także indywidualną dokumentacją każdego ucznia, stosują bieżące ocenianie oraz system nagród, proszą uczniów o podsumowanie ćwiczeń (rys.1w). Obserwacja zajęć potwierdziła sposoby monitorowania osiągnięć uczniów, wskazane przez nauczycieli. Natomiast monitorowanie nabywanej wiedzy i umiejętności przez uczniów podczas obserwowanych lekcji odbywało się głównie poprzez sprawdzanie czy uczniowie właściwie zrozumieli oraz w jaki sposób wykonują zadania i poprzez zadawanie pytań. W trzech przypadkach wykorzystano techniki badawcze. Nauczyciele w każdej sytuacji zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe.

Rys.1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów?
KADN

Liczebność: 19

Rys.1w

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Szkoła podejmuje efektywne działania, które są wynikiem wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów.

Zdaniem dyrektora szkoły działania podjęte przez szkołę przyczyniły się do sukcesów uczniów na miarę ich możliwości. Dyrektor zaliczył do nich: analizę ilościową i jakościową osiągnięć uczniów na sprawdzianie (m. in.: wyniki uzyskane przez poszczególnych uczniów, czynniki, mające mieć wpływ na wynik sprawdzianu – ograniczone możliwości uczniów i wynikające z nich problemy dydaktyczne, środowisko wychowawcze i rodzinne uczniów oraz absencja uczniów). Szkoła oferuje uczniom liczne zajęcia pozalekcyjnych, a także profesjonalną pomoc specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa, reedukatorów, logopedy). Prowadzone są zajęcia specjalistyczne (Terapia Metodą Biofeedback, Tomatisa, terapia sensoryczno – motoryczna, hipoterapia). W klasach autystycznych stosowane są metody: symultaniczno – sekwencyjna prof. Cieszyńskiej, krakowską oraz metody alternatywne. Uczniowie uczestniczą w lekcjach alternatywnych w planetarium, w schronisku dla bezdomnych zwierząt, w oczyszczalni ścieków, w Muzeum Historii Katowic, w palmiarni, w kopalni węgla. Ponadto, chętnie startują w zawodach sportowych, osiągając sukcesy. Szkoła brała udział w Ogólnopolskim Mityngu Lekkoatletycznym w Koninie oraz w regionalnych zawodach: Turnieju Bowlingowym w Rudzie Śląskiej, Mityngu Pływackim w Rybniku, Koszykówce Zunifikowanej w Rybniku, Piłki Nożnej w Rudzie Śląskiej, Mityngu Lekkoatletycznym w Raciborzu, Regionalnym Mityngu Jazdy Konnej w Katowicach, w Regatach Żeglarskich w Rybniku, Wieloboju Drużynowym Chłopców i Dziewcząt oraz w Wojewódzkich Zawodach Pływackich. W organizowanych przez szkołę zawodach sportowych (m. in. III Międzynarodowych Spotkaniach ze Sportem, Turnieju Bowlingowym, Turnieju Piłki Nożnej) oraz konkursach międzyszkolnych (XVI Konkurs Recytatorski, IX Konkurs Święta Bożego Narodzenia, IX Festiwal Twórczość bez barier, X Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny, X Międzyszkolna Olimpiada Wiedzy o Zdrowiu, III Międzynarodowe Spotkanie ze Sportem, Regionalny Mityng w Jeździe Konnej, Regionalny Turniej Bowlingowy Olimpiad Specjalnych) uczniowie zajmowali wysokie lokaty. W opinii dyrektora w szkole są podejmowane skuteczne działania dydaktyczne i wychowawcze, wynikające z bieżących analiz osiągnięć uczniów. Wśród podanych przykładów dyrektor wymienił:

1. uczniowie uczestniczący w konkursach i przedstawieniach, chętniej poprawiają oceny na wyższe,
2. obserwuje się wzrost frekwencji na zajęciach lekcyjnych i zajęciach popołudniowych,
3. szkoła prowadzi kompleksowe działania, służące wspomaganie uczniów w osiągnięciu przez nich dobrych wyników edukacyjnych na miarę możliwości każdego z nich,
4. wzrosła ilość uczniów klasyfikowanych, bez ocen niedostatecznych,
5. udział uczniów w konkursach szkolnych i międzyszkolnych,
6. osiągnięcia uczniów w zawodach sportowych i innych konkursach:
(przykład zajętych I miejsc przez uczniów: Regionalny Mityng w Jeździe Konnej w Katowicach, Regionalny Mityng Lekkoatletyczny w Katowicach - 3 złote medale, XVIII Rejonowy Konkurs Recytatorski, XVIII Regionalny Turniej Bowlingowy Olimpiad Specjalnych, III Międzynarodowe Spotkanie ze Sportem - 3 złote medale, III Międzynarodowe Spotkanie ze Sportem - 4 złote medale),
7. dostosowanie regulaminu wyjść poza szkołę i doboru grup świetlicowych do potrzeb uczniów z autyzmem

spowodowały właściwe relacje w grupie świetlicowej,

8. rekolekcje – od 2014 roku odbywać się będą w szkole,

9. włączenie się uczniów w działania pozadydaktyczne oraz rodziców w lekcje i zajęcia terapeutyczne przyczynił się do podniesienia poczucia własnej wartości uczniów i umiejętności autoprezentacji.

Dyrektor podał także wnioski z nadzoru pedagogicznego, dotyczące efektów uczenia się uczniów, wymieniając:

1. opracowanie planu naprawczego dla wszystkich monitorowanych obszarów z uwzględnieniem wyników sprawdzianu,

2. realizacja podstawy programowej w klasach I i II etapu edukacyjnego odbywały się zgodnie z ramowym planem nauczania,

3. w klasie I z powodu absencji ucznia nie zrealizowano zaplanowanych tematów z edukacji wczesnoszkolnej (uczeń objęty zostanie zajęciami dydaktyczno – wyrównawczymi we wskazanym przez nauczyciela zakresie),

4. efekty nauczania opracowywane są indywidualnie dla każdego ucznia.

Zdaniem nauczycieli ich działania związane z ogólną koncentracją na pracy w danym zespole pozwoliły na rozwój sfery społecznej i fizycznej u uczniów, rozwój ich pamięci, a także przyczyniły się do ich aktywności i osiągania sukcesów w zawodach sportowych i konkursach. Nauczyciele podkreślili, że ich uczniowie, "obecnie wychodzą i wyjeżdżają na wycieczki, jeżdżą tramwajami, wykonują czynności samoobsługowe na wyższym poziomie, potrafią skupiać się na jednej rzeczy, potrafią chodzić parami. Ich sukcesy społeczne i wychowawcze wzajemnie się przenikają."

Analiza dokumentacji wykazała, że w szkole prowadzona jest ilościowa i jakościowa analiza osiągnięć uczniów na sprawdzianie. Średnia uzyskanych punktów na sprawdzianie utrzymuje się na tym samym poziomie (średnia uzyskanych punktów 2011 r. -19; 2012 r. -17 i 2013 r. -18,67). Obserwuje się nieznaczny wzrost średniej w standardzie czytanie, pisanie i wykorzystanie wiedzy w praktyce. W standardach rozumowanie, korzystanie z informacji, obserwuje się spadek średniej. Rozstęp, medianę i modalną obliczono na lata 2003 – 2011. W późniejszych latach liczba uczniów, zdających nie była grupą reprezentatywną.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

Szkoła podejmuje odpowiednie działania, przygotowujące uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz funkcjonowania na rynku pracy zgodnie z ich możliwościami.

Zdaniem nauczycieli szkoła rozwija u uczniów umiejętności przydatne na kolejnym etapie kształcenia. Zaliczono do nich umiejętności: odnalezienia się w społeczeństwie, umiejętność komunikowania się, współpracy, zaradności życiowej, a także czytanie ze zrozumieniem, pisanie liczenie, szacowanie liczb, twórcze rozwiązywanie problemów. Ponadto szkoła rozwija u uczniów umiejętność korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Dzieci poznają zasady gry fair play, uczą się współpracować w grupie, w zespole. Ćwiczą negocjacyjne rozwiązywanie konfliktów, rozwijają własne zainteresowania. Nauka adekwatnej oceny, wyrażania opinii, ocena zachowania drugiej osoby, oraz elementy autoprezentacji to również umiejętności, które w opinii nauczycieli, są rozwijane u uczniów. Dyrektor szkoły potwierdził wymienione przez nauczycieli umiejętności uczniów, wskazując dodatkowo - samorządność.

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Szkoły powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności szkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem szkoły jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego uczeniu się.

Poziom spełnienia wymagania: B

Szkoła podejmuje działania zapewniające uczniom bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne. Nauczyciele wspierają aktywne działania uczniów podejmowane w ramach samorządności uczniowskiej. Nauczyciele dbają o przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole. Uczniowie i rodzice mają wpływ na obowiązujące w szkole normy postępowania i współżycia w szkole. W relacjach między członkami społeczności szkolnej dostrzega się szacunek i zaufanie. W szkole na bieżąco prowadzona jest wszechstronna analiza działań wychowawczych. Wyciągnięte wnioski, w razie potrzeb, przyczyniają się do modyfikacji działań. Szkoła realizuje, w miarę możliwości, pomysły i inicjatywy uczniów i rodziców.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

Szkoła podejmuje działania zapewniające uczniom bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne.

Zdaniem dzieci, czują się oni w szkole dobrze. "Czuję się bezpiecznie i mogę rozmawiać z paniami". W opinii wszystkich partnerów, uczniowie w szkole czują się bezpiecznie. Ich zdaniem, szkoła współpracuje z policją, a uczniowie zachowują się w większości odpowiednio. W szkole funkcjonuje monitoring, realizowane są programy i projekty dotyczące bezpieczeństwa. Szkoła stała się bardziej przyjazna dziecku, dzieci wiedzą co jest naganne i niewłaściwe. Szkoła jest zamknięta, osoby z zewnątrz muszą się wpisywać do księgi wejść, uczniowie zawsze wychodzą pod opieką kilku nauczycieli (opiekunów). Partnerzy podkreślili także przyjazną atmosferę panującą w szkole oraz dobre relacje między pracownikami szkoły i nauczycielami. Grono specjalistów, terapeutów jest w opinii respondentów przygotowane do pracy z dziećmi w odniesieniu do ich potrzeb (niepełnosprawności). Zauważono również, że w szkole nauczyciele pełnią dyżury. Uczniowie biorą czynny udział w wielu konkursach i zawodach sportowych. Zdaniem pracowników Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu, szkoła podejmuje wiele różnych nowatorskich działań, do których należy zaangażowanie społeczności szkolnej, zarówno uczniów jak i pedagogów w działania środowiskowe ("Dzień Sąsiada" i "Załęskie Festyny Rodzinne"). Ponadto szkoła służy chętnie wsparciem w zakresie udostępniania pomieszczeń przy realizacji różnych ważnych wydarzeń w dzielnicy m. in. w ramach organizacji warsztatów edukacyjnych dla społeczności Załęża, czego przykładem było spotkanie z "Gościem Załęża" - Panią Anną Dymną. Dodatkowo szkoła zawsze otwarta jest i chętna do podejmowania różnych inicjatyw realizowanych w dzielnicy. Pracownicy niepedagogiczni uważają, że w szkole zdecydowanie dba się o bezpieczeństwo uczniów. Szkoła jest zamykana i posiada dzwonek. Nauczyciele pełnią dyżury na przerwach. Pracownicy uczestniczą w szkoleniach np. na temat agresji

w autyzmie. Na temat bezpieczeństwa organizowane są apele. Respondenci zaznaczyli, że w szkole do każdego ucznia podchodzi się indywidualnie. W ich opinii, znają oni reakcje uczniów i pilnują tych, którzy "nie dostosowują się". W szkole jest monitoring zewnętrzny i wewnętrzny. Zdaniem organu prowadzącego, szkoła współpracuje z policją, realizowany jest program "Kibicuj Fair Play", tematykę bezpieczeństwa porusza się na konferencjach inauguracyjnych rok szkolny oraz przy innych okazjach. Organ prowadzący otrzymuje informację nt. stanu BHP z Zespole Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach oraz kontroluje procedury, regulaminy, dotyczące bezpieczeństwa uczniów.

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

Nauczyciele wspierają aktywne działania uczniów podejmowane w ramach samorządności uczniowskiej.

W opinii uczniów mają oni możliwość zgłaszania propozycji, dotyczących ich udziału w zajęciach, kółkach zainteresowań oraz udziału w zawodach sportowych i innych imprezach. Zdaniem nauczycieli, samorządność uczniowska to bardzo dobra szkoła współpracy dla dzieci. Uczniowie wybierają opiekuna samorządu, wykazują inicjatywy w zakresie imprez szkolnych (dzień kobiet, dzień nauczyciela, Mam talent, Dzień Niepodległości), konkursów szkolnych (recytatorski i pięknego czytania, konkurs układania puzzli i gry w warcaby), redagowania gazetki Samorządu Szkolnego, organizacji akcji charytatywnych (Góra grosza, dokarmianie ptaków, zbieranie nakrętek, zbieranie karmy dla zwierząt w schronisku, zbieranie makulatury). Dzieci proponują wyjście na cmentarz w okresie Wszystkich Świętych, sprzedaż kalendarzyków na rzecz fundacji w okresie świąt. Inicjatywy te wypływają od uczniów, są one wspomagane przez nauczycieli. Gimnazjaliści współpracują z młodszymi dziećmi, pomagają dzieciom z autyzmem, co w opinii respondentów, przyczynia się do rozwoju społecznego i jest nauką tolerancji. Nauczyciele wspierają inicjatywy swoich uczniów. Ich zdaniem uczniowie z własnej inicjatywy chodzą na zajęcia dodatkowe, inicjują zabawy na boisku, angażują się w konkursy, imprezy szkolne oraz gry logiczne.

Obszar badania: Zasady postępowania i współzycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

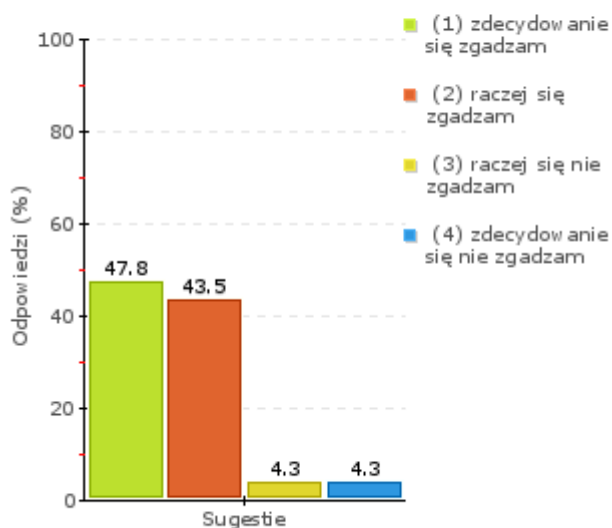
Nauczyciele dbają o przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole. Uczniowie i rodzice mają wpływ na obowiązujące w szkole normy postępowania i współzycia w szkole. W relacjach między członkami społeczności szkolnej dostrzega się szacunek i zaufanie.

Zdaniem większości rodziców mają oni wpływ na to jakich zachowań oczekuje się od jego dziecka w szkole (rys.1j). Większość rodziców uważa także, że ma wpływ na zasady obowiązujące w klasie ich dzieci (rys. 2j). Dwoje rodziców jest przeciwnego zdania. Obserwacja zajęć wykazała, że nauczyciele dbają o przestrzeganie przyjętych w szkole zasad. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele stosują ustalone i obowiązujące zasady w czasie zajęć. Podczas wszystkich obserwowanych zajęć, nauczyciele poprzez osobisty przykład, kształtowali pożądane społecznie postawy. We wzajemnych relacjach można dostrzec wzajemny szacunek i zaufanie. Nauczyciele wymieniając wartości i normy obowiązujące w ich szkole wskazali: uczciwość, prawdomówność, tolerancję,

samodzielność, wiarygodność odpowiedzialność, koleżeństwo, poczucie własnej wartości, kulturę osobistą i patriotyzm. Wskazali także na: odpowiedzialność za zdrowie swoje i innych, dbałość o higienę osobistą, uwrażliwienie na cierpienie innych. Uczeń szkoły podstawowej to uczeń świadomy swoich praw i praw innych. Zaznaczono także, że w szkole kultywują się tradycje regionalne i rodzinne. Zdaniem pracowników niepedagogicznych od uczniów oczekuje się kultury osobistej, tolerancji, wzajemnej pomocy między uczniami. Nie wolno im pić alkoholu i palić papierosów. W szkole organizowane są apele, dotyczące umiejętności życia w grupie oraz zachowań w życiu społecznym. W opinii rodziców mają oni wpływ na zasady zachowania i wartości obowiązujące w szkole. Są włączani w organizowane uroczystości szkolne oraz imprezy sportowe. Wybierają także placówkę na "zieloną szkołę". Rodzice podkreślili jak ważny jest dla nich bezpośredni kontakt telefoniczny z nauczycielami, którzy udostępniili im swoje prywatne numery telefoniczne. Zdaniem rodziców, dyrektor i nauczyciele są zawsze dyspozycyjni. W opinii uczniów, rozmawiają oni z nauczycielami o tym jak należy się zachowywać. "Jak jest problem, możemy ze wszystkimi (nauczycielami) porozmawiać". W klasach obowiązują tzw. kontrakty, które zostały ułożone przez nauczycieli wspólnie z uczniami. Uczniowie zaznaczyli, że nie wolno im chodzić w kapturach, że w szkole obowiązuje regulamin, który muszą przestrzegać. Zdaniem uczniów, nauczyciele i dyrektor rozmawiają z nimi na temat tego co wolno, a czego nie wolno w szkole.

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniami?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole KADR

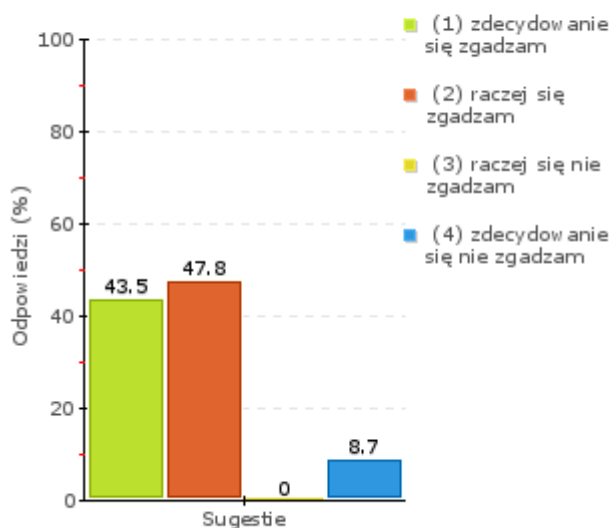
Liczebność: 23

Rys. 1j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka KADR

Liczebność: 23

Rys. 2j

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

W szkole na bieżąco prowadzona jest wszechstronna analiza działań wychowawczych. Wyciągnięte wnioski, w razie potrzeb, przyczyniają się do modyfikacji działań.

Zdaniem nauczycieli analiza działań, podejmowanych w celu respektowania norm społecznych przez dzieci odbywa się na bieżąco. Nauczyciele spotykają się w pokoju nauczycielskim, rozmawiają z dyrektorem, pracownikami niepedagogicznymi oraz rodzicami. W opinii nauczycieli, spotkania nieformalne oraz bieżące reagowanie w przypadku ich uczniów są najważniejsze. Na zespołach wychowawczych analizowane są szczegółowo zachowania dzieci i formułowane są wnioski w celu zniwelowania niepożądanych zachowań. Zachowania dzieci się zmieniają, otrzymują oni lekarstwa, co należy uwzględnić. Prowadzone są analizy, dotyczące zachowań niebezpiecznych, wulgaryzmów, kultury osobistej. Dokonuje się pomiaru poziomu agresji i przemocy w szkole. W opinii nauczycieli, w szkole nie ma problemu palenia papierosów. Nauczyciele prowadzą bieżące obserwacje swoich uczniów. Wymieniają się informacjami z pracownikami szkoły, kuratorami sądowymi, rodzicami i asystentami rodzin. W opinii nauczycieli, na skutek analiz dokonano modyfikacji niektórych działań. Jako przykłady podano:

1. organizację Tygodnia Kultury Słowa,
2. zmianę dyżurów w czasie przerw i przed lekcjami w świetlicy szkolnej,
3. realizowanie indywidualnych zajęć dla uczniów mających problemy,
4. zmianę miejsca rekolekcji w porozumieniu z ks. proboszczem, (rekolekcje będą odbywać się w szkole),
5. organizowanie spotkań z osobami, które mają doświadczenie w pracy z dzieckiem autystycznym – Agresja w autyzmie,
6. uczniowie muszą przebywać na swoich piętrach, muszą mieć jasno określone zasady,
7. uczniowie podpisują regulamin wycieczki,
8. zakaz noszenia barw klubowych – zmiana w regulaminie szkoły.

W opinii dyrektora szkoły, podejmowane są działania dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. Dyrektor wymienił analizę bieżącą, zespoły wychowawcze, doraźne zespoły wychowawcze, popołudniowe, indywidualne konsultacje z rodzicami, zapisy w dziennikach i zeszyty obserwacji uczniów, kwestionariusze wywiadu z rodzicami, arkusze diagnozy ucznia, informacje pozyskane od pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, świetlic środowiskowych, nauczycieli odwiedzających domy uczniów o zachowaniu uczniów poza szkołą. Zdaniem dyrektora analiza dotyczy: bezpieczeństwa dzieci, kulturalnego ich zachowania się przy posiłku, poprawy frekwencji uczniów, wulgaryzmów językowych, angażowania rodziców do współuczestnictwa w realizacji zadań edukacyjno – wychowawczych i do życia szkolnego, postawy zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania używek oraz zapobiegania palenia tytoniu na terenie szkoły. Na skutek tych analiz pojawiła się potrzeba modyfikacji działań. Dyrektor potwierdził przykłady wymienione przez nauczycieli oraz wskazał na wprowadzenie do istniejących procedur postępowania z uczniem - Procedury dowozu uczniów, Rejestr dowozu uczniów i obecności oraz nieobecności uczniów. Zmieniono organizację dyżurów przed lekcjami i do dyżurów na przerwach włączono uczniów klas gimnazjalnych.

Szkoła realizuje, w miarę możliwości, pomysły i inicjatywy uczniów i rodziców.

Zdaniem dyrektora uczniowie mieli możliwość zgłoszenia propozycji zmian w działaniach wychowawczych m. in. w ramach ewaluacji programu wychowawczego szkoły. Ewaluacja "wykazała, że uczniowie czują się dobrze w naszej szkole, czują się bezpiecznie, lubią swoją szkołę. Większość uczniów nie zmieniałaby niczego w szkole". Zmiany zaproponowane przez uczniów dotyczyły głównie warunków lokalowych. W opinii dyrektora, uwzględniono zmiany dotyczące zachowania – dostosowano Regulaminy wyjścia na wycieczki dla uczniów z autyzmem, wprowadzono Szkolny system dyscyplinarny i omówiono szczegółowo Regulamin Szkoły. Propozycje uwzględnionych zmian to także wybory opiekuna samorządu szkolnego przez uczniów, akcje charytatywne, uroczystości i apele szkolne.

Propozycje zmian w działaniach wychowawczych, w opinii dyrektora i nauczycieli, rodzice podają na zebraniach i posiedzeniach Rady Rodziców. Przykładem jest opracowany przez nauczycieli *Poradnik psychologiczny dla rodziców* (przygotowywanie materiałów na tematy zgłaszane przez rodziców). Zgodnie z prośbą rodziców, przygotowano zagadnienia z zakresu postępowania z dziećmi z autyzmem – *Jak mądrze wychowywać dziecko? Czym jest agresja i jakie są jej źródła?, Jak mówić, aby dzieci nas słuchały?* Nauczyciele udostępniają swoje telefony, w szkole funkcjonuje zeszyt kontaktów. Rodzice mają możliwość uczestniczenia w niezapowiedzianych zajęciach otwartych. Zdaniem nauczycieli, rodzice pokazują jak wychowawczo pracować z dzieckiem - *Folder osobisty dziecka autystycznego*. Uczniowie na miarę swoich możliwości, w ramach realizacji programu wychowawczego, podają propozycje, dotyczące wyjść i wycieczek. W opinii nauczycieli, uczniowie chcą zmienić sytuację, ale nie podają konkretnych przykładów, nie potrafią. W klasach powstają kontrakty, wspólnie z nauczycielami został ułożony regulamin stołówki. W ramach powstałego Szkolnego Systemu Dyscyplinarnego, uczniowie wskazywali na propozycje systemu nagród i kar. Zdaniem rodziców, mają oni możliwość zgłaszania propozycji, dotyczących zasad postępowania. W ich opinii, "nauczyciele są bardzo otwarci, nie ma z tym problemów, żeby realizować w szkole pomysły". Potwierdzili, że mają wpływ na sprawy organizacyjne, że uzgadniany jest z nimi program wychowawczy i profilaktyczny szkoły. Uważają, że można rozwiązywać sprawy wychowawcze z pomocą nauczycieli - eliminować i zapobiegać agresywnym zachowaniom. Uczniowie, ich zdaniem, mają poczucie bezpieczeństwa, przezwyciężają trudności wychowawcze. Uczniowie zdecydowanie potwierdzili, że mają możliwość zgłaszania propozycji dotyczących zasad postępowania w szkole, ich praw i obowiązków. Jako przykład podali: rozmowy na temat udziału w zawodach sportowych, udział w treningach i kółku informatycznym. "Możemy zgłaszać jakie chcemy zajęcia np. Mam talent".

Raport sporządzili

- Aleksandra Januszek
- Małgorzata Jaros

Kurator Oświaty:

.....